

Overzicht voor een geslaagde jongvee-opfok

Voeding tot 6 maand

1. Biest

- Vlug: 1-1,5 liter direct na de geboorte, binnen de acht uur 4 liter
- Veel: minstens 4 liter per kalf per dag gedurende minstens de eerste twee dagen
- Vaak: probeer meerdere kleine porties te geven (3-4 per dag)
- Vers: rechtstreeks van koe naar kalf of koe-warm (je kan biest van oudere (gevaccineerde) koeien invriezen en 2-3 jaar bewaren in de diepvries)

2. Koemelk (best in speenemmer)

- Met verse (warme = 38-40 °C) koemelk geef je best maximum 4 liter per dag per kalf gedurende de eerste maand (dit stimuleert de opname van krachtvoer en hooi)
- Van 4 tot 8-10 weken kan maximum 5 liter per dag per kalf gegeven worden.
- Na 8-10 weken melkgift geleidelijk afbouwen tot 0 liter na 2 weken
- Verse koemelk geeft je best twee keer per dag (niet teveel in één keer)
- Stierkalveren (en eigenlijk ook vaarskalveren) kunnen de eerste twee weken veel meer melk drinken als aangezuurde melk in een speenemmer verstrekt wordt. Emmer vullen (tot boven) en 2 keer per dag (of vaker indien nodig) terug bijvullen. De melk verzuurt waardoor de werking van de lebmaag niet ontregeld wordt. Zo kan tot 20 liter (!) per dag gevoederd worden.

3. Krachtvoer

- Mag na een week al verstrekt worden
- Stimuleert de vorming van penspapillen die nodig zijn voor een goede absorptie van voedingsstoffen
- Indien er hooi bij verstrekt wordt mag er tot 2,5 kg krachtvoer per dag per kalf gegeven worden op een leeftijd van 6 maand
- Indien er maïskuil bij gegeven wordt is een top van 2 kg krachtvoer op een leeftijd van 6 maand voldoende

4. Ruwvoer

- Mag na een week verstrekt worden
- Zorgt er voor dat de pens voldoende volume krijgt
- Hooi is het beste ruwvoer voor jonge kalveren (hoe beter de kwaliteit hoe hoger de opname)
- Stro kan hooi vervangen mits aanvulling met krachtvoer
- Kuilvoer wordt vlot opgenomen vanaf 2-3 maand

Voeding van 6 maand tot afkalven

Beoogde groei:

- Tot 8 maand: 800 g/dag
- Van 8 tot 14 maand: 700 g/dag
- Na 14 maand: 650 g/dag

Maximale groei dient voor 6 maand te gebeuren.

Beweiding:

- Tot 1 jaar: bijvoederen energiesupplement (perspulp, droge pulp, maïskuil) aan te raden
- Ouder dan 1 jaar: bij voldoende grasvoorziening is bijvoederen niet nodig
- Natuurweiden zijn vaak goedkope oplossingen
- Vanaf twee maanden voor afkalven: droogstandsrantsoen stalperiode

Stalperiode:

- Tot 1 jaar:
 - ruwvoer zoals het melkvee (van hoge kwaliteit om voldoende groei te bekomen), graskuil + maïskuil of perspulp/droge pulp
 - krachtvoer: 1 – 1,5 kg/dag
- ouder dan 1 jaar:
 - overschot ruwvoer melkvee of jongvee < 1 jaar
 - aanvullen met vers voeder
 - voeding afstemming op de conditie (bij vervetting deel van het rantsoen vervangen door hooi of stro)
 - latere snedes zijn hiervoor vaak geschikt

Afhankelijk van het moment van geboorte (stal- of weideperiode) kunnen verschillende groeiritmes voorkomen. Belangrijkste doel is om vaarzen te kweken die na afkalven rond de 550 kg wegen. Daarvoor dient geïnsemineerd te worden rond **380-400 kg (borstomtrek 168 – 172 cm)**.

Tabel 1: Gewenst groeiverloop voor vrouwelijk jongvee

Levensfase	Leeftijd (maand)	Streefgewicht (kg) (1)	Gemiddelde dagelijkse groei (g/dag)	
			Tweemaandelijke periode	Levensfase
jeugdfase	2	75	600	850-900
	4	130	900	
	6	190-200	900	
	8	245	900	
puberfase	10	295	750	750-800
	12	340	750	
	14	390-400	650	
drachtfase	16	440	650	650
	18	470	650	
	20	540	650	
	22	580 (2)	750	
	24	630 <i>560 (3)</i>	1250	

(1) Gewicht van de vaars
(2) Omwille van haar dracht neemt het gewicht van de vaars toe met 70 kg, zijnde 10 kg in de 7e maand van de dracht, 25 kg in de 8e maand en 35 kg in de 9e maand.
(3) Dit is het streefgewicht van de vaars na afkalven

Tabel 2: Relatie tussen borstomtrek jongvee en levend gewicht:

Borstomtrek (cm)	Leeftijd	Gewicht
75	(± 2 maand)	48
80		56
85		64
90		73
95		84
100		95
105	(± 5 maand)	108
110		123
115		135
120		154
125		171
130	(± 8 maand)	191
135		212
140		234
145		258
150		285
155	(± 14 maand)	313
160		344
165		374
170		408
175		442
180	(± 22 maand)	481
185		521
190		562
195		608
200		655
205		704

Tabel 3: Enkele typerantsoenen voor jongvee (totaalrantsoen: 800 – 830 VEM/Kg DS)

	Lichaamsgewicht (kg)				Hoog- drachtig (570 kg)
	200	300	400	500	
1) Typerantsoen 1					
Maïskuil (kg DS)	3,5	2,9	3,5	4,4	4,4
Voordroogkuil (kg DS)	-	2,9	3,6	4,4	4,4
Krachtvoeder (kg)	1(10)*	-	-	-	1(12)*
Kern ** (mineralen + vitaminen)	+	+	+	+	+
2) Typerantsoen 2					
Hooi (kg)	2,25	5,1	7,0	9,3	10,3
Gerst of tarwe of triticaie(kg)	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75
Krachtvoeder (kg)	1(8)*	-	-	-	-
Kern **	-	+	+	+	+
3) Typerantsoen 3					
Voordroogkuil (kg DS)	1,9	4,2	5,6	7,5	9,6
Perspulp (kg DS)	1,6	1,6	1,6	1,6	-
Krachtvoeder (kg)	1(11)*	-	-	-	0,5(6)*
Kern **	+	+	+	+	+

* minimaal DVE-gehalte dat nodig is in het krachtvoeder

** aard en hoeveelheid zijn afhankelijk van het rantsoen en van de samenstelling van de kern

Maïskuil : 330 g DS/kg ; 960 VEM, 50 g DVE en -30 g OEB/kg DS
 Voordroogkuil : 400 g DS/kg ; 900 VEM, 65 g DVE en 55 g OEB/kg DS
 Gerst : 870 g DS/kg ; 975 VEM, 85 g DVE en -25 g OEB/kg DS
 Hooi : 840 g DS/kg ; 659 VEM, 57 g DVE en 8 g OEB/kg DS
 Perspulp : 220 g DS/kg ; 1040 VEM, 110 g DVE en -75 g OEB/kg DS
 Krachtvoeder : 870 g DS en 900 VEM/kg